

Kvetná nedeľa C

*Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.
(Lk 23,34)*

Na sprievod s ratoľestami

Evanjelium

Lukáš 19,28-40

Ježiš pokračoval v ceste do Jeruzalema. Keď sa priblížil k Betfage a Betánii, pri hore, ktorá sa volá Olivová, poslal dvoch učeníkov so slovami: "Chodte do dedinky naproti a len čo do nej vojdete, nájdete priviazané osliatko, na ktorom človek ešte nesedel. Odviažte ho a privedte! A keby sa vás niekto opýtal: 'Prečo ho odväzujete?' povedzte mu: 'Pán ho potrebuje.'"

Poslovia odišli a našli, ako im povedal. Keď odväzovali osliatko, povedali im jeho majiteľa: "Prečo odväzujete osliatko?" Oni povedali: "Pán ho potrebuje."

Potom osliatko priviedli k Ježišovi, hodili naň svoje plášte a posadilí naň Ježiša. A ako išiel, na cestu mu prestierali svoje plášte. Keď sa už blížil k úbočiu Olivovej hory, začal sa celý zástup učeníkov radovať a mocným hlasom chváliť Boha za všetky divy, ktoré videl, a volal:

"Požehnaný kráľ, ktorý prichádza v mene Pánovom. Pokoj na nebi a sláva na výsostiach!"

Tu mu zo zástupu povedali niektorí farizeji: "Učiteľ, napomeň svojich učeníkov."

On im odvetil: "Hovorím vám, ak budú títo mlčať, kamene budú kričať."

Pri omši

Prvé čítanie

Kniha proroka Izaiáša 50,4-7

Pán Boh mi dal jazyk učeníka, aby som vedel milým slovom posilniť unaveného. Každé ráno prebúdza môj sluch, aby som ho počúval ako učeník. Pán Boh mi otvoril ucho. A ja som neodporoval, nazad som neustúpil. Svoj chrbát som nastavil tým, čo ma bili, a svoje líca tým, čo mi trhali bradu. Tvár som si nezakryl pred potupou a slinou. Pán Boh mi pomáha, preto nebudem zahanbený. Preto som si tvár zatvrdil sťa kremeň a viem že sa nezahanbím.

Druhé čítanie

List Filipanom 2,6-11

Ježiš Kristus, hoci má božskú prirodzenosť, nezakladal si násilne na svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, prijal prirodzenosť sluhu, stal sa podobným ľuďom a navonok bol ako človek. Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži. Preto ho Boh povýšil a dal mu meno nad všetky iné mená, aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno v nebi, na zemi i v podsvetí a aby každý jazyk na slávu Boha Otca vyznával: "Ježiš Kristus je Pán."

Evanjelium

Lukáš 22,14 – 23,56

Veľmi som túžil jesť s vami tohto veľkonočného baránka skôr, ako budem trpieť

Keď prišla hodina, Ježiš zasadol za stôl a Apoštoli s ním. A povedal im: "Veľmi som túžil jesť s vami tohoto veľkonočného baránka skôr, ako budem trpieť. A hovorím vám, už ho nebudem jesť, kým sa nenaplní v Božom kráľovstve." A vzal kalich, vzdal vďaky a povedal: "Vezmite ho a rozdeľte si medzi sebou! Hovorím vám: už nebudem piť z viničného plodu, kým nepríde Božie kráľovstvo."

Toto robte na moju pamiatku

Potom vzal chlieb, vzdával vďaky, lámal ho, dával im a povedal: "Toto je moje telo, ktoré sa dáva za vás. Toto robte na moju pamiatku." Podobne po večeri vzal kalich a povedal: "Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás."

Beda človekovi, ktorý zrádza Syna človeka

"Hľa, ruka toho, ktorý ma zradí, je so mnou na stole. Syn človeka síce ide, ako je stanovené, ale beda človekovi, ktorý ho zrádza!" A oni sa začali jeden druhého vypytovať, kto z nich by to mohol urobiť.

Ja som medzi vami ako ten, čo obsluhuje

Strhla sa medzi mimi aj škriepka, kto z nich je väčší. Povedal im: "Králi vládnu nad národmi a tí, čo majú moc nad nimi, dávajú sa volať dobrodincami. Ale vy nie tak: Kto je medzi vami najväčší, nech sa stane najmenším a predstavený nech sa stane sluhom. Veď kto je väčší: ten, čo stoluje, či ten, čo obsluhuje? Nie ten, čo stoluje? A ja som medzi vami ako ten, čo obsluhuje. A vy ste so mnou vytrvali v mojich skúškach. Ja vám pripravujem kráľovstvo, ako ho môj Otec pripravil mne, aby ste mohli jesť a piť pri mojom stole v mojom kráľovstve, sedieť na trónoch a súdiť dvanásť kmeňov Izraela."

A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov

"Šimon, Šimon, hľa, Satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu. Ale ja som prosil za teba, aby neochabla tvoja viera. A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov." Peter mu povedal: "Pane, hotový som ísť s tebou do väzenia i na smrť." Povedal mu: "Peter, ja ti hovorím: Dnes nezaspieva kohút, kým tri razy nezaprieš, že ma poznas."

Musí sa na mne splniť slovo Písma

Potom im povedal: "Chýbalo vám niečo, keď som vás poslal bez mešca, bez kapsy a bez obuvi?" Oni mu odpovedali: "Nič." A dodal: "Ale teraz?, kto má mešec, nech si ho vezme, podobne aj kapsu; kto ho nemá, nech predá plášť a kúpi si meč. Hovorím vám: Musí sa na mne splniť slovo Písma: 'Započítali ho medzi zločincov.' Lebo už sa spĺňa, čo je o mne napísané." Oni mu povedali: "Pane, hľa, dva meče." On im povedal: "Stačí."

V úzkosti sa ešte vrúcnejšie modlil

Potom vyšiel a ako zvyčajne šiel na Olivovú horu. Učeníci išli za ním. A keď prišiel na miesto, povedal im: "Modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia." Vzdialil sa od nich toľko, čo by kameňom dohodil, kľakol si a modlil sa: "Otče, ak chceš, vezmi odo mňa tento kalich. Ale nie moja, lež tvoja vôľa nech sa stane." Tu sa mu zjavil anjel z neba a posilňoval ho. A on sa v úzkosti ešte vrúcnejšie modlil. Pot mu stekal na zem ako kvapky krvi.

A keď vstal od modlitby a prišiel k učeníkom, našiel ich spať od zármutku. I povedal im: "Čo spíte? Vstaňte, modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia."

Judáš, bozkom zrádzaš Syna človeka?

Kým ešte hovoril, priblížil sa zástup. Viedol ich jeden z Dvanástich – volal sa Judáš. Pristúpil k Ježišovi, aby ho pobožkal. Ježiš mu však povedal: "Judáš, bozkom zrádzaš Syna človeka?"

Keď tí pri ňom videli, čo sa deje, povedali: "Pane, nemáme udrieť mečom?" A jeden z nich udrel veľkňazovho sluhu a odťal mu pravé ucho. Ale Ježiš povedal: "Nechajte to už!" Dotkol sa mu ucha a uzdravil ho.

Potom Ježiš povedal veľkňazom, veliteľom chrámovej stráže a starším, čo prišli na neho: "Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca. Keď som bol každodenne s vami v chráme, nepoložili ste na mňa ruky; ale toto je vaša hodina a moc temna."

Peter vyšiel von a horko zaplakal

Potom ho zajali a odviedli. Zaviedli ho do veľkňazovho domu. Peter šiel zďaleka za nimi. Keď uprostred nádvorja rozložili oheň a posadali si okolo, prisadol si k nim aj Peter. A ako sedel, vo svetle si ho všimla ktorási slúžka. Zahľadela sa naňho a vravela: "Aj tento bol s ním." Ale on ho zaprel: "Žena, nepoznám ho."

O chvíľu si ho všimol iný a vravel: "Aj ty si z nich." No Peter povedal: "Človeče, nie som."

A keď prešla asi hodina, zase niekto tvrdil: "Naozaj, aj tento bol s ním, veď je aj Galilejčan." Peter povedal: "Človeče, neviem, čo hovoríš."

A kým ešte hovoril, zospieval kohút.

Vtedy sa Pán obrátil, pozrel sa na Petra a Peter sa rozpamätal na Pánove slová, že mu povedal: 'Skôr ako dnes zaspieva kohút, tri razy ma zaprieš.' Vyšiel von a horko zaplakal.

Prorok, uhádni, kto ťa udrel!

Muži, ktorí strážili Ježiša, bili ho a pomievali sa mu; zahalili mu tvár a hovorili: "Prorok, uhádni, kto ťa udrel!" A ešte všelijako ináč sa mu rúhali.

Predviedli ho pred svoju radu

Len čo sa rozhodilo, zišli sa starší ľudia, veľkňazi a zákonníci a predviedli ho pred svoju radu. Vraveli mu: "Ak si Kristus, povedz nám to!" On im odvetil: "Aj keď vám to poviem, neuveríte. A keď sa ja opýtam vás, neodpoviete mi. Ale odteraz bude Syn človeka sedieť po pravici Božej Moci." Tu všetci povedali: "Teda si Syn Boží?" Odpovedal im: "Áno, som ako hovoríte." Oni povedali: "Načo ešte potrebujeme svedectvo? Veď sami sme to počuli z jeho úst."

Ja nenachádzam na tomto človekovi nijakú vinu

Celé zhromaždenie vstalo, Ježiša odviedli k Pilátovi a začali naňho žalovať: "Zistili sme, že tento človek rozvracia náš národ, zakazuje platiť dane Cisárovi a o sebe tvrdí, že je Kristus, kráľ."

Pilát sa ho spýtal: "Si židovský kráľ?" A on odpovedal: "Áno, ako hovoríš."

Pilát potom povedal veľkňazom a zástupom: "Ja nenachádzam na tomto človekovi nijakú vinu." Ale oni naliehali: "Poburuje ľud a učí po celom Judsku; začal v Galilei a prišiel až sem."

Len čo to Pilát počul, opýtal sa, či je ten človek Galilejčan. A keď sa dozvedel, že právne podlieha Herodesovej moci, poslal ho k Herodesovi, lebo aj on bol v týchto dňoch v Jeruzaleme.

Herodes so svojimi vojakmi ním opovrhol

Keď Herodes zazrel Ježiša, veľmi sa zaradoval, lebo už dávno si ho žiadal vidieť, pretože počul o ňom a dúfal, že ho uvidí urobiť nejaký zázrak. Mnoho sa ho vypytoval, ale Ježiš mu neodpovedal.

Stáli tam i veľkňazi a zákonníci a neústupne naň žalovali. Herodes so svojimi vojakmi ním opovrhol, na posmech ho dal obliecť do bieleho rúcha a poslal ho

späť k Pilátovi. V ten deň sa Herodes a Pilát spriatelili, lebo predtým žili v nepriateľstve.

Pilát vydal Ježiša ich zvoli

Pilát zvolal veľkňazov, predstavených a ľud a povedal im: "Priviedli ste mi tohoto človeka, že poburuje ľud. Ako vidíte, pred vami som ho vyšetroval, no nenašiel som na tomto človekovi ani jeden zo zločinov, z ktorých ho obviňujete. Ale ani Herodes, lebo ho poslal k nám. Vidíte, že sa mu nedokázalo nič, za čo by si zaslúžil smrť. Potrescem ho teda a prepustím."

Tu celý dav skríkol: "Preč s ním a prepust' nám Barabáša!" Ten bol vo väzení pre akúsi vzburu v meste a pre vraždu. Pilát k nim znova prehovoril, lebo chcel Ježiša prepustiť. Ale oni kričali: "Ukrižuj, ukrižuj ho!"

On im tretí raz povedal: "A čo zlé urobil? Nenašiel som na ňom nič, za čo by si zaslúžil smrť. Potrestám ho teda a prepustím." Ale oni veľkým krikom dorážali a žiadali, aby ho dal ukrižovať. Ich krik zosilnieval, a tak sa Pilát rozhodol vyhovieť ich žiadosti: prepustil toho, ktorého si žiadali, čo bol v žalári pre vzburu a vraždu, kým Ježiša vydal ich zvoli.

Dcéry jeruzalemské, neplačte nado mnou

Keď ho viedli, pristavili istého Šimona z Cyrény, ktorý šiel z poľa, a položili naň kríž, aby ho niesol za Ježišom. Šiel za ním veľký zástup ľudí, najmä žien, čo nad ním žalostili a plakali. Ježiš sa k nim obrátil a povedal: "Dcéry jeruzalemské, neplačte nado mnou, ale samy nad sebou a nad svojimi deťmi. Lebo prídu dni, keď budú hovoriť: 'Blažené neplodné a loná, čo nerodili, i prsia, čo nedojčili!' Vtedy začnú hovoriť vrchom: Padnite na nás! a kopcom: Prikryte nás! Lebo keď toto robia so zeleným stromom, čo sa stane so suchým?"

Spolu s ním viedli na smrť ešte dvoch zločincov.

Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia

Keď prišli na miesto, ktoré sa volá Lebečné, ukrižovali jeho aj oboch zločincov – jedného sprava a druhého zľava.

Ježiš povedal: "Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia."

O jeho šaty losovali a rozdelili si ich.

Toto je židovský kráľ

Ľud tam stál a díval sa. Členovia rady sa mu posmievali a hovorili: "Iných zachraňoval, nech aj seba zachráni, ak je Kristus, vyvolený Boží."

Aj vojaci sa mu posmievali; chodili k nemu, podávali mu ocot a hovorili: "Zachráň sa, ak si židovský kráľ!"

Nad ním bol nápis: "Toto je židovský kráľ."

Dnes budeš so mnou v raji

Jeden zo zločincov, čo viseli na kríži, sa mu rúhal: "Nie si Kristus? Zachráň seba i nás!"

Ale druhý ho karhal: "Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si rovnako odsúdený? A my spravodlivo, lebo dostávame, čo sme si skutkami zaslúžili. Ale on neurobil nič zlé." A dodal: "Ježišu, pamätaj na mňa, keď prídeš do svojho Kráľovstva." On mu odpovedal: "Veru, hovorím ti, dnes budeš so mnou v raji."

Otče, do tvojich rúk odovzdávam svojho ducha

Asi od dvanástej hodiny bola tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní. Slnko sa zatmelo. Chrátová opona sa napoly roztrhla. A Ježiš zvolal mocným hlasom: "Otče, do tvojich rúk odovzdávam svojho ducha." Po týchto slovách skončil.

Keď stotník videl, čo sa stalo, velebil Boha a povedal: "Tento človek bol naozaj spravodlivý." A keď tí, čo sa v celých zástupoch zišli na toto divadlo, videli, čo sa deje, bili sa do prs a odchádzali. Všetci jeho známi i ženy, ktoré s ním prišli z Galiley, stáli obďaleč a všetko pozorovali.

Jozef uložil Ježišovo telo do vytesaného hrobu

Muž, menom Jozef, člen veľrady, dobrý a spravodlivý človek z judského mesta Arimatey, ktorý nesúhlasil s ich rozhodnutím a činmi a očakával Božie kráľovstvo, prišiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo. Sňal ho z kríža, zavinul do plátna a uložil do vytesaného hrobu, v ktorom ešte nikto neležal. Bol prípravný deň a začínala sa sobota.

Sprevádzali ho ženy, ktoré prišli s Ježišom z Galiley. Videli hrob i to, ako uložili jeho telo. Potom sa vrátili a pripravili voňavky a oleje. Ale v sobotu zachovali pokoj podľa prikázania.

Kvetná nedeľa – otvoriť sa

Kvetná nedeľa je bránou do Veľkého týždňa. S ňou začína oslava najväčšieho sviatku cirkevného roka. Ona spája vyvýšenie Pána, ktoré môžeme vidieť pri jeho vstupe do Jeruzalema, s ponížením, ktoré potom nasleduje jeho mučením.

Náš život tvoria dobré stránky, naplňujú pekné dni, radosť z osláv a radostný spev – tak ako to môžeme počuť a sami sa na tom podieľať na začiatku sv. omše. Tvorila ho však aj ťažké chvíle, utrpenie a smrť, skúsenosti vlastnej slabosti a viny – o tom hovoria aj pašie, Ježišovo utrpenie.

S ratolesťami v ruke sprevádzame, vítame Krista a uznávame ho ako kráľa sveta. Ako jeho učeníci a učeníčky sme pozvaní chváliť Boha, ďakovať mu za všetko dobré a krásne, čo sme prežili s Ježišom a cez neho, vďaka nemu. Zároveň sa nechávame ním viesť rôznymi cestami nášho vlastného života – nielen, keď sme radostní a šťastní, ale aj keď sme zúfalí a strácame nádej. On nás sprevádza, je s nami dokonca aj tam, kam nikto už s nami nemôže kráčať – keď sa k nám blíži smrť. Zelené ratolesti môžu byť výrazom našej nádeje, že Božia láska nám dáva silu aj v utrpení, pretože je silnejšia, mocnejšia ako každá smrť. So zelenými ratolesťami a chválospevom môžeme dnes vítať Ježiša, ako toho, ktorý nezostal v smrti, a ktorý aj nás nenechá v smrti.